Lietuvį pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvybės paaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

LIV. METAI. 4 (891) N. — Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK. PENKTADIENIS, 1940 M. SAUSIO-JANUARY 5 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.
THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JAN - 8 1940 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

ŠIANDIEN

Vadų peštynės
Atgarsiai Airijoje
Kariauja visi
Molotovo kelionė

J. KRŪZĖ

Nervų karas atsiliepia ir į Vokietijos vadus. Apinkiniais keliais iš Berlyno praneša, kad naujų metų dieną Vokietijos Aviacijos Maršalas Goeringas susibarė su Gestapo policijos vadu Himmleriu. Esą, jeigu ne svečiai, tai jiedu vienas kitam būtų ausis apskaldę. Barnis įvyko keletos neutralių valstybių asmenų akivaizdoje. Įtempta padėtis Vokietijoje ir dabartiniai neaiškumai Europos valstybių grupavimasis papos valstybių grupavimesi paveikia ir į valstybių vadus.

Šią savaitę Airijoje susektas slaptas veikimas Airijos respublikonų, kurie būtinai nori šiaurės Airiją prijungti prie nepriklausomos Airijos, nežiūrint, kad šiauriečiai, kurie yra protestonai, nenori dėtis prie pietinės Airijos. Dabar kalbama, kad Vokietijos nacių agentai sukurstė ir tebekursto Airijos respublikonus prieš anglus ir šiaurės Airiją. Buvo net kalbama apie prašymą pagalbos iš Vokietijos ir karo skelbimą Anglijai, tačiau Prezidentas De Valera ir rimtesni visuomenės ir valdžios atstovai įsikišo. Dabar De Valerai duotos diktatoriškos teisės valdyti Airiją iki respublikonų veikla bus galutinai sunaikinta. Kai kas spėlioja, kad Airijoje gali kilti pilietinis karas.

Atrodo, kad tuo tarpu kai Vokietijos šiaurėje alijantai silpnina Vokietijos poziciją ir ardo jos santykius su skandinavų valstybėmis, Vokietija stengiasi Anglijos pašonėj kelti neramumus. Be to, su Rusijos pagalba Vokietija gali pradėti kelti neramumus Turkijoj, Persijoj ir kituose kraštuose, kurie prieina prie Anglijos kolonijų ir paliečia jos interesus. Šis pasaulinis karas dabar laipsniniai vystosi visuose frontuose: kovos lauke, jūroje, ore, intrigomis, neramumais, ekonominiai ir dvasiniai. Kariauja ne tik kareiviai, lakūnai ir jūrininkai, bet taip pat diplomatai, agitatoriai ir spauda.

Didelės reikšmės į karą ir jo būdus turės Hitlerio Molotovo pasitarimai ir nutarimai Berlyne šiomis dienomis, nes pasaulinė viešoji opinija tas dvi valstybes, tarytum kažin kokiu slaptu susitarimu, jos stumiamos viena į kitos glėbį. Bet keista, kad nežiūrint Rusijos Vokietijos flirto, Rusija skubina statyti visą eilę didelių tvirtovių Vokietijos pasienyje, buvusioje Lenkijos teritorijoje.

Hitleris sausio 2 d. pareiškė savo pagelbininkams, kad Vokietija ir Rusija turinčios sustiprinti akciją Baltijo valstybėse, Balkanuose ir skandinavuose. Kokiu būdu pasireikš ta akcija, kol kas sunku pasakyti, bet greičiausią ji bus ekonominio pobūdžio.

Hitlerio pareiškimas, kad Vokietijos aukštieji valdininkai ir ministrai gaus jo instrukcijas kas daryti Italijos atžvilgiu, parodo, kad Italijos santykiai su Vokietija yra neaiškūs. Vadinasi Vokietija, kuri iki šiol tvirtino, kad Romos Berlyno santykiai pasilieka kokie jie buvo, tik Vokietijos žmonių raminimas. Dabar yra galimybių, kad Italija gali aiškiai pakrypti į alijantų pusę, ypač jeigu Rusija pasikėsintų prieš Balkanų valstybes.

RUSIJOS VOKIETIJOS PREKYBA SIEKS 130 MILIJONŲ DOLERIŲ

BERLIN, sausio 5 d. — Pagal naująsias Vokietijos Rusijos prekybos sutartis numatoma, kad šiais metais ta prekyba sieks nemažiau, kaip $130,000,000 sumos. Vokietija dabar iš Rusijos daugiausia perka naftos produktus, kurie reikalingi Vokietijos mechanizuotai armijai, maisto produktus ir daug įvairios žaliavos. Tuo tarpu Vokietija Sovietams parduoda labai daug mašinų ir šiaip įvairių reikmenų.

LATVIJOS MINISTRAS VYKSTA Į MASKVĄ

MASKVA, sausio 5 d. — Latvijos Krašto Apsaugos Ministras Balodis, šiomis dienomis lankysis Maskvoje. Manoma, kad vėliau į Maskvą vyks Lietuvos ir Estijos krašto apsaugos ministrai pasitarti su Rusijos vadais dėl sąlygų, kylančių iš dabartinio karo su Suomija. Sovietai Baltijos valstybių nuomone, Suomijos klausimu esą, laiko labai svarbia.

KIVIRČAI UŽ LENKŲ NAFTĄ

LONDON, — sausio 5 d.— Iš Bratišlavos pranešama, kad tarp Rusijos ir Vokietijos valdininkų kilo dideli ginčai dėl gabenamos iš pavergtos Lenkijos laukų naftos. Didžiausios lenkų naftos versmės dabar yra rusų rankose, o vokiečiams nafta, kaip karo reikmenis, nemažiau reikalinga, negu rusams.

NUSKENDO ANGLŲ KARO LAIVAS

BERLIN, sausio 5 d. — Žiniomis iš Romos, vakar šiaurės jūroje vienas anglų naikintojas "Viscount" užplaukė ant minos ir nuskendo. Anglai šį italų ir vokiečių pranešimą vadina prasimanymu.

2.5 MILIJONŲ LITŲ NUOSTOLIŲ SU LAIVAIS

KAUNAS. — Apskaičiuojama, kad, paskendus "Nidai," "Panevėžiui" ir "Kaunui," šių laivų savininkams padaryta 2.5 mil. litų nuostolių. Laivai ir prekės buvo apdrausta, tad nuostoliai gerokai sumažės.

Mirė 122 metų Joniškietis

JONIŠKIS. — Joniškio mieste mirė Juozas Tubys. Jis buvo seniausias ne tiktai Joniškio mieste, bet ir valsčiuje. Juozas Tubys mirė išgyvenęs 122 metus.

200 lėktuvų dalyvaus lėktuvų lenktynėse

MIAMI, Fla., sausio 5 d.— Šią savaitę Miami, Floridoje įvyks lėktuvų lenktynės, kuriose dalyvauti iki šiol įsiregistravo net 200 lėktuvų ir lakūnų. Lenktynių pasižiūrėti atskrido į Miami net 500 lakūnų. Lenktynės įvyks šios savaitės pabaigoje.

SOVIETŲ KARIUOMENĖ PRASIVERŽĖ PER SUOMIŲ LINIJĄ SALLE BARE

Smarkiai sudaužytas ir sušaudytas rusų karo laivas "Kirov" atvilktas į Liepoją

LONDON, sausio 5 d. — Šiandien sovietų kariuomenė po ilgo ir didelio mūšio Salle bare, prasiveržė per suomių linijas ir pradėjo iš lėto žygiuoti gilyn į Suomiją. Į tą frontą prieš keletą dienų atvyko keletas Sibiro divizijų. Ši nauja rusų kariuomenė gerai apginkluota ir aprėdyta. Be to, visi šių divizijų kareiviai yra papratę prie Šibiro šalčių, o kai kurios divizijose turi ir savo pašliūžininkų dalinius.

Kiek anksčiau buvo pranešta, kad Salle fronte suomiai du kartu atmušė smarkius rusų kariuomenės puolimus.

Tuo tarpu iš Maskvos praneša, kad Suomijos fronte nieko ypatingo neįvyko ir generalinis štabas neturi ką pranešti.

Iš Liepojos praneša, kad Sovietų karo laivas šarvuotis "Kirov," buvo mažų laivų atvilktas į Liepoją iš rusų karo laivyno bazės Estijoje. Sakoma, kad laivas labai sudaužytas ir jį pataisyti užtruks apie metai laiko, o gal ir daugiau. Kaip žinoma, laivas "Kirov" buvo smarkiai sušaudytas suomių artilerijos ties Hanko tvirtovėmis.

VILNIAUS ADVOKATAI SKUBIAI MOKOSI LIETUVIŠKAI

VILNIUS. — Šiuo laiku Vilniaus advokatams lenkams ateina sunki padėtis, nes jie, nemokėdami lietuvių kalbos, negali atstovauti bylose. Dabar advokatai lenkai samdo lietuvius mokytojus ir įvairiais būdais studijuoja lietuvių kalbą.

ŽUVO 1.000 RAUDONARMIEČIŲ

LONDON, sausio 5 d. — Raudonosios armijos 1.000 kareivių žuvo ant Murmansko geležinkelio, kai traukinys su kariuomene į Suomiją, nugriuvo į upelį ties kuriuo suomiai buvo suardę tiltą.

Gautomis iš Kopenhagos žiniomis, Murmansko geležinkelį suardė drąsieji suomių pačiūžininkai net penkiose vietose. Dėl to visas judėjimas tuo geležinkeliu sustabdytas, ir į Murmanską nebegalima atgabenti nei pagelbinės armijos, nei reikmenų.

SUOMIAI BOMBARDAVO MURMANSKĄ

HELSINKI, sausio 5 d. — Suomijos karo lėktuvai bombardavo Rusijos miestą Murmanską, kur yra rusų kariuomenės bazė.

DĖL VOKIEČIŲ KĖLIMO IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Grįžęs iš Berlyno Lietuvos vokiečių Kulturverbando pirmininkas (vokiečių dar vadinamas "vadu") Reichertas pranešė, kad vokiečių iškėlimas iš Lietuvos vargiai beprasidėsiąs prieš ateinančio pavasario galė. Vienu žodžiu, visi vokiečiai būsią laiku painformuoti per Kulturverbandą ir vokiečių laikraštį, o patys neprivalą imtis per skubotų žygių. Ar Lietuvos vokiečiai bus iškelti į Suvalkų trikampį ar kur kitur, dar nesą galima nieko konkretaus pasakyti. Atkeliamieji į Vokietiją vokiečiai iš kitų Baltijos kraštų esą apgyvendinti ten, kur yra darbo, daugiausiai buvusios Lenkijos srityse.

STEIGIA "LINO" B-VĘ

KAUNAS. — Steigiama panaši į "Lietūkį," "Pienocentrą" ir "Maistą" kooperatyvų sąjunga "Linas," į kurią steigėjais įeina Kupiškio, Utenos, Papilės, Biržų ir Joniškio žemės ūkio kooperatyvai. "Lino" tikslas bus skatinti linų ir kanapių auginimą, apdirbimą ir perdirbimą, padėti tinkamose vietose steigtis linų gamybos ir prekybos kooperatyvams, jungti linų gamybos ir prekybos kooperatyvų veikimą, organizuoti krašto viduje ir užsienyje linų ir kanapių produktų pardavimą ir tarpininkauti savo narių kooperatyvų reikalais. Pirmasis "Lino" uždavinys bus perimti ligšiolinę "Lietūkio" linų prekybą.

PAŠALINA IŠ AFL VISUS RAUDONUOSIUS

WASHINGTON, sausio 5 d. — Amerikos Darbo Federacija nutarė pašalinti iš savo organizacijos visus aiškius komunistų pritarėjus ir komunistus. Taip pat organizacijos nariai raginami boikotuoti Rusijos ir Vokietijos gaminius.

Išsiuntė užsienių lietuviams daugį knygų

KAUNAS. — Draugija Užsienio Lietuviams Remti pasiuntė nemažą skaičių lietuviškų knygų ir mokslo priemonių užsienio lietuvių mokykloms ir skaitykloms. Be to DULR rūpinasi Vilniun atbėgusiais lietuviais iš rusų ir vokiečių užimtųjų sričių ir globoja buvusius politinius kalinius Lenkijoje.

ANGLŲ VALDŽIA PERIMS VISUS PREKYBINIUS LAIVUS

LONDON, sausio 5 d. — Anglijos valdžia skelbia, kad netrukus ji perims į savo žinią visus Anglijos privatinių firmų prekybinius laivus, kurių bus iš viso apie 7.000. Šie laivai daugiausia varys prekybą su užsieniu po Anglijos karo laivų priežiūra. Laivai bus valdžios perimti iki vasario 1 d.

Lenkiškai kalbantieji bylose samdys vertėjus

VILNIUS. — Vilniaus krašto teismuose vartojama lietuvių kalba. Bylininkai ar liūdytojai, kurie tos kalbos nemokės, turės kviesti vertėjus. Prisiekusiųjų vertėjų Lietuvoje yra nedaug ir pradžioje jie visi turės gana daug darbo.

HITLERIO DIEVAITĖ NETEKO SĄMONĖS

LONDON, sausio 5 d. — Anglijos didžiūno Valkyrie-Mitford duktė Unity, kurią Hitleris vadino šviesiaplauke dievaite, grįžo iš Vokietijos į savo tėviškę sunkiai sirgdama. Sakoma, kad ji buvusi sunkiai žeista revolverio šūviu, o dabar serga sąvokos netekimu.

Apie šią vokiečių simpatizatorę jos tėvas pasakė reporteriams: "Ji visiškai nežino, kad buvusi sužeista. Ji dar nežino, kad Anglija kariauja su Vokietija. Ji nieko neatsimena." Pati ligonė pasakė: "Turėjau gerą kelionę ir džiaugiuosi, kad esu Anglijoje, nors širdimi esu su ta šalimi, kur buvau. Ten mane globojo kuo geriausiai. Aš išgulėjau keturis mėnesius ligoninėje. Juokinga, kad aš nieko neatsimenu."

SVEČIAI TURI KLAUSYTIS RADIJO PRANEŠIMŲ

BERLIN, sausio 5 d. — Vokietijoje įvestas naujas įstatymas, kuriuo visi svečiai laikinai apsigyvenę viešbučiuose privalo klausyti per radiją teikiamų žinių, tik žinoma, išimtinai iš Vokietijos nacių šaltinių. Viešbučių savininkai privalo tam tikromis valandomis paleisti radiją, kad svečiai girdėtų žinias.

VILNIAUS KRAŠTE YRA SUNKUMŲ SU KRAŠTO BAŽNYČIOS GALVA

Dabartinis arkivyskupas, lenkams valdant Vilnių, persekiodavo lietuvius

VILNIUS. — Likviduojant Vilniuje ir srityje lenkinimo įstaigas vis aktualesnė darosi bažnyčios padėtis, kur bažnyčios galva tebėra arkivyskupas Jalbrzikovskis, buvęs veiklus vaivados Bocianskio bendradarbis slopinant lietuvių ir kitų tautybių dvasią ir dabar tebetęsiąs lenkinimo politiką per bažnyčias. Šia proga primenama, kad ark. Jalbrzikovskio įsakymu nuo 1926 m. buvo pašalinta lietuvių kalba iš Breslaujos, Apso, Pelėkų, Drūkšių, Rudiškių, Butrimonių, Rodūnės, Beržininkų, Gervečių, Deveniškių ir kt. bažnyčių ir įvesta lenkų kalba Dukšto, Rimšės, Palūšės, Tverečiaus, Kaltinėnų, Valkininkų, Varėnos, Marcinkonių, Ratnyčios, Rudnios, Dubičių, Vasiūnų ir Pelėsos bažnyčiose, nors tose parapijose lenkų buvo tik nežymios saujelės, be to, buvo sulyginta lietuvių kalba su lenkų kalba tokiose lietuviškiausiose parapijose, kaip Švenčionys, Švenčionėliai, Strūnaitis, Adutiškis, Punskas ir tt. Daug vilniškiai lietuviai kovoję dėl savo kalbos bažnyčiose, tačiau tas nieko nepadėjo. Tik vienintelis būdas buvo pasirodęs sėkmingas, tai lietuvių iškeltasis šūkis: kiek pamaldų, tiek pinigų, pusė pamaldu — puse pinigų, nėra pamaldų — nėra ir pinigų. Šis šūkis buvo gyvai lietuviškų masių persiimtas ir kai tik kurioje parapijoje prasidėdavo ypatingos rinkliavos, lietuviai pareikšdavo lenkams klebonams, kad duos tik tą dalį pinigų, kiek turi lietuviškų pamaldų.

SOVIETŲ RADIJAS ĮSPĖJA RUSŲ KAREIVIUS SAUGOTI SAVO VADUS

Pataria "likviduoti" tuos vadus, kurie pasirodys neištikimi Sovietams

LONDON, sausio 5 d.—Radijo žiniomis, Sovietų Sąjungos radijo stotis Leningrade vakar transliavo įspėjimą visiems raudonosios armijos kareiviams, kad jų tarpe yra išdavikų ir neištikimų socializmui kareivių ir vadų. Esą, Suomijos fronte pasirodė daug karininkų, kurie kareivius sąmoningai įvedė į suomių iš anksto prirengtus spąstus.

Ta proga Sovietų radijas ragino visus kareivius fronte atydžiai sekti savo vadus ir jeigu pastebėtų ką nors įtartino, tuojaus pranešti kur reikia arba ant vietos tokį vadą "likviduoti."

Radijo priminė rusų kareiviams, kad įstodami į kariuomenę jie pasižadėjo aukoti savo gyvybę už Rusiją. Kovoje kiekvienas kareivis turi pirmiausia statyti krašto reikalus, o ne savo saugumą.

Iš kitų šaltinių praneša, kad daugybė rusų kareivių šiaurės Suomijoje metė ginklus ir pasidavė suomiams.

LATVIŲ SPAUDA GRAŽIAI PAMINĖJO VILNIAUS ATGAVIMĄ

RYGA. — Latvių laikraščiai plačiai ir gražiai aprašė paskutinius — didžiuosius Lietuvos politinius įvykius — Lietuvos sutartį su Sovietų Sąjunga ir Vilniaus krašto grįžimą Lietuvai.

NAIKINA SOVIETŲ ORO BAZES

COPENHAGEN, sausio 5 d. — Gautais iš Anglijos karo lėktuvais suomiai smarkiai apgadino, jei ne visiškai sunaikino rusų neseniai įkurtas oro bazes Estijos salose Oesel ir Dagoe.

Žiniose minima, kad Suomijos tarnyboje esantys Italijos bombonešiai nuolat puola rusų kariuomenę ir susisiekimo įmones tolimoje šiaurėje.

Suomių lėktuvai išbarstė po Leningradė arti trijų milijonų lapelių spausdintų rusų kalba, kuriuose atsišaukiama į rusus, kad reikalautų Sovietų valdžios sustabdyti karą.

DINAMITU SUSTABDO GALVOS SKAUDĖJIMĄ

NASHVILLE, sausio 5 d. — Vienas senas akmenų sprogdintojas čia buvo teisiamas, kaip pamišėlis už valgymą dinamito nuo galvos skaudėjimo. Kaltinamasis teisėjui pareiškė, kad jau keleta metų, kaip jam dažnai skauda galvą. Jis išbandė visokių vaistų, bet skaudėjimas nesiliovė. Vieną kartą jis išmėgino dinamitą ir tas galvos skaudėjimą sustabdė. Dabar jis visuomet valgo dinamitą, kai jam skauda galvą. Jis pasiskundė, kad po kiekvienos dozos dinamito apsvaigsta jo galva.

Į Kretingą atvyksta apleidžiantieji Klaipėdą

KRETINGA. — Iš Klaipėdos į Kretingą jau atvyko visa eilė tų pabėgėlių, kurie Klaipėdoje nesutiko priimti vokiečių pilietybės. Tai daugiausia lietuviai amatininkai. Jų iš viso numatoma apie 1.500.

105 metų senutė dirba namų ruošos darbus

MARIJAMPOLĖ. — Veiverių valsč., Skriaudžių k. (Marijampolės apskr.), gyvena 105 metų amžiaus senutė Marė Danielienė. Ji yra seniausia toj apylinkėj moteris. Pažymėtina, kad ji dar stipri, dirba net namų ruošos darbus.

SUOMIAI SUSEKĖ RUSŲ ŠNIPŲ LIZDĄ

HELSINKI, sausio 5 d. — Suomijos policija ir saugumo organai susekė šiaurinėje Suomijoje didelį ir gerai organizuotą rusų šnipų lizdą. Daugumas šnipų sulaikyta, jų tarpe ir jų vadas. Sakoma, kad Rusijos naudai šnipinėjo keletas Suomijos kariuomenės karininkų, kurie sulaikyti ir sušaudyti.

LONDON, sausio 5 d.—Radijo žiniomis, Sovietų Sąjungos radijo stotis Leningrade vakar transliavo įspėjimą visiems raudonosios armijos kareiviams, kad jų tarpe yra išdavikų ir neištikimų socializmui kareivių ir vadų. Esą, Suomijos fronte pasirodė daug karininkų, kurie kareivius sąmoningai įvedė į suomių iš anksto prirengtus spąstus.

Ta proga Sovietų radijas ragino visus kareivius fronte atydžiai sekti savo vadus ir jeigu pastebėtų ką nors įtartino, tuojaus pranešti kur reikia arba ant vietos tokį vadą "likviduoti."

Radijo priminė rusų kareiviams, kad įstodami į kariuomenę jie pasižadėjo aukoti savo gyvybę už Rusiją. Kovoje kiekvienas kareivis turi pirmiausia statyti krašto reikalus, o ne savo saugumą.

Iš kitų šaltinių praneša, kad daugybė rusų kareivių šiaurės Suomijoje metė ginklus ir pasidavė suomiams.

116 KARO LAIVŲ IR 10,000 LĖKTUVŲ

WASHINGTON, sausio 5 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas Rooseveltas prašo Kongreso daugiau, kaip du bilijonus dolerių krašto apsaugos reikalams. Savo pranešime Kongresui prezidentas pabrėžia, kad J. A. V. dabar reikia dar 116 naujų karo laivų ir nemažiau kaip 10,000 karo lėktuvų.

STATO 35,000 TONŲ KARO LAIVĄ

NEW YORK, sausio 5 d.— Brooklyno karo laivyno statybos dirvtuvėse šiuo metu 3,000 darbininkų stato 35,000 tonų karo laivą "North Carolina." Laivas bus nuplukdintas šių metų birželio mėnesį.

RUSŲ KARIUOMENĖ GAUS NAUJĄ GINKLĄ

MASKVA, sausio 5 d. — Septyniasdešmts metų amžiaus rusas Vasilij Degtžarem šiomis dienomis Sovietų vyriausybės apdovanotas pinigine dovana 52,000 rublių už išradimą naujo automatiško šautuvo, kuris dabar gaminamas ir siunčiamas rusų kariuomenei į Suomijos frontą. Jis taip pat apdovanotas Lenino ordinu.

SUOMIAI SUNAIKINO RUSŲ AVIACIJOS BAZES ESTIJOJE

STOCKHOLM, Švedija, sausio 5 d. — Vakar Suomijos karo aviacija bombardavo ir sunaikino Sovietų Sąjungos naująsias karo aviacijos bazes Estijos teritorijoje, Oesel salose. Iš Kirkenes taip pat praneša, kad Suomijos karo lėktuvai bombardavo ir sunaikino rusų aviacijos bazes tolimoje šiaurėje, netoli Petsamo uosto, kurį rusai neseniai paėmė iš suomių.

Suomių karo lėktuvai, sako ekspertai, yra britų ir italų tipų, kokių suomiai anksčiau neturėjo.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

SPAUDOS APŽVALGA

Bara už Nebūtus Dalykus

Vilnis bara tautininkus už niekinimą susitarimo su Sovietija." Deja, jei reiktų padyti citatų, kur tautininkai susitarimą smerkė, tai tektų ilgai prakaituoti. Visą karštą smerkimo darbą atlieka socialistų spauda, ne tautininkų. Tautininkų spauda supranta, kuriais sumetimais Sovietija savo sutartis Pabaltijui primetė, ir laikosi Pabaltijo vadų nuomonės: kol Sovietija pildo savo prižadus, tol Pabaltijis pildys savo.

Tautininkų spauda ne susitarimo faktą smerkė, bet palikimą grynai lietuviškų žemių Sovietijai, aišku, tos žemės nereikalingos, nes ji turi užtektinai savo. Vilnis privalėtų atydžiau tautininkų spaudą skaityti.

Smarkiausi Smerkikai

Prieš Lietuvos-Sovietijos sutartį labiausia kaista mūsų bejėgiai socialistai. (Naujienose miščikas, Naujoje Gadynėje Januškis). Miščikas pasakoja, būk Stalinas davęs Vilnių, bet paėmęs Kauną, o Januškis jau requiem gieda Lietuvos nepriklausomybei. Kadangi didžioji Lietuvos ir Amerikos lietuvių masė jau seniai nuo socialistinių vadų atsisuko, tai šių vyrukų tvirtinimai maža įtakos daro, nes, be to, ir šalta kritika juos negali pakeisti. Lietuvos diplomatai, kurie Lietuvą Amerikoje atstovauja, oficialiai jau nurodė, kad tokie tvirtinimai nedaro lietuviams garbės ir faktams neatitinka. Sovietija Pabaltijį gavo, ką tujo carų valdžia, bet paliko Pabaltijo valstybėms politinę nepriklausomybę, kurią, blogiausiu atvėju, galima skaityti autonomija. Buvo laikai (ir visai neseni), kada lietuvių vadai aukščiau autonomijos nei siekė. Jei tada norėta su rusų valstybe sugyventi, tai kodėl ne dabar? Aišku, kad visas priklausys nuo Maskvos geros valios, kuriai abejoti dar nėra didelio pagrindo.

Klausimas Išrištas Taikiu Būdu

Miščikas Naujienose, Lietuvos ir Sovietijos sutartį pavadina nauja, bet aršesne, Liublino unija, ir sako, vienintėlis Urbšio ir Bizausko pateisinimas esąs, kad rusai būtų Lietuvą okupavę. Bet, pagal Miščiką, Lietuva vistiek esanti okupuota! Čia pasirodo pilnas mūsų socialistų nesugebėjimas praktiškai politikoje protauti. Jei (pasak Miščiko), ir šiaip, ir taip, rusai Lietuvą jau "okupavę", tai ar negeriau, kad tariamoji okupacija įvyko susitarimo keliu, o ne kanuolių, gyvybių ir turto naikinimo keliu?

Kitas Miščiko argumentas vėl jo protavimo silpnumą parodo. Sako, sutartis padaro Lietuvą karo lauku. Tačiau, jei Vokietija kada nors Sovietiją puls, tai Lietuvą stato ne Lietuvos ir Sovietijos sutartis, *bet Lietuvos geografinė padėtis* —Lietuva stovi kelyje į Rusiją, ką žino kiekvienas vaikas, skaitęs apie Napoleono žygį Maskvon 1812 metais, bet nežino mūsų socialistai.

Aišku, ši sutartis nėra mūsų diplomatijos laisvu noru pasiekta, todėl ji nėra visa širdimi lietuvių tautos priimta. Bet tvirtinti, kad jau viskas lietuvių tautai dėl šitos sutarties yra žuvę, nėra jokio realio pagrindo. Kol lietuviai ras savyje proto ir tautinio atsparumo savo gyvenimą geriausias Vakarų Europos kultūros pavyzdžiais kurti, tol joks išsvajojamas pavojus nebaisus. Čia lietuviams netiek pavojinga Maskva, kiek mūsų visados be tikslo purkšnojanti socialistai ir negyvųjų kaukuolių partijos nariai.

Pro Italiją į Ameriką

Laisvėje įdėta pasikalbėjimas su Jurgiu Tamošiūnu, kuris pro Italiją iš Lietuvos Amerikon grįžo. Sako, kelionė kainavusi $225. Išsivešti dolerinės valiutos iš Lietuvos reikėjo sumokėti 5 litai prašymui ir perėiti valdininkų eilę, kas nėra taip bloga, kaip Sovietijoje, kur vien išvažiavimo viza kainuoja $400, o pinigų visai neduoda išvežti. Net dainininkas artistas, koncertavęs Sovietijoje, negali savo uždirbtų pinigų išvežti, bet turi Sovietijoje palikti ir praleisti!

Lietuvoje, sako, jau jaučiama kerosino stoka. Fašistų Italijoje, Tamošiūnas mūsų bolševikams pasakoja, "miestuose išpuoštos krautuvės, švaru, automobilių matosi pusėtinai, ir keliai asfaltiniai." Apie Maskvą šitokių žodžių dar niekur neteko skaityti. Ten dar vis vejamasi "paskui kapitalistinius kraštus."

Mūsų simpatijos aiškios

Sandara teisingai sako: "Nėra abejonės, Lietuva patylomis simpatizuoja suomiams." Amerikos lietuviai visai atvirai suomiams pritaria. Tą patį daro ir Amerikos visuomenė, kur Gallupo suskaitymu, 88 amerikonai stoja už suomius, **1 už Sovietiją,** o kiti bešališki. Kiekvienam aišku, kad Sovietija galėjo ginklo nežvanginusi su Suomija susitarti.

Sandara toliau sako: "Suomių narsumas gali būti lietuviams pavyzdis. Jei dabar ir nėra galimybių (reikalo) savo nepriklausomybę ginklu ginti, tačiau yra ganėtinai kitų apsigynimo priemonių. Tegul visa tauta parodo vieningą ir griežtą pasiryžimą nepasiduoti svetimųjų įtakai ir neleisti jokiems provokatoriams sukti lizdus ir gyvenimą viduje drumsti."

Tie provokatoriai gali būti: sulenkėję, sunacėję ir sukomunistėję lietuviai. **Tai trys pavojingiausi elementai tautos viduje,** su kuriais reikia jokių santykių neturėti. Lietuvis, kuris šiuo metu yra "su", linkęs į kurią nors aukščiau paminėtų pusių, yra kaip mikrobas, kuris patogiose sąlygose gali visą tautą užkrėsti labai pavojinga liga.

Vyt. Širvydas

—Gruodžio 1 d. Vilniuje pradėtas vykdyti išmokėjimas už deponuotus zlotus.

BŪKIME VISKAM PASIRUOŠĘ

Kuo baigsis Europos karas, sunku šiandien pasakyti. Neatsižiūrint į tai, tam tikri organai veikia ir rengia įvairius planus, kad juos turėti gatavus kai prasidės derybos. Kaip nežinome kuomet baigsis karas, taip negalime žinoti, kuomet prasidės taikos derybos. Todėl turime ir mes budėti, nes **mūsų pagelba tikrai bus reikalinga.** Tą prisimindamas turiu mintyje Vilnių.

Šiandien mes džiaugiamės atgavę Vilnių, bet neturime pamiršti, kad dėl jo dar teks labai stipriai susikirsti, kai prieis taikos reikalas. Mums Vilnių perdavė rusai, o lenkai jo Lietuvai nepripažįsta, drauge nepripažįsta ir kitos valstybės, kurios palaiko dabartinę Lenkiją. Tomis valstybėmis yra Anglija ir Prancūzija, o juk tos valstybės turės sprendžiamąjį balsą taikos derybose. Šiandien Lenkija, kurios valdžia laikosi Prancūzijoje, kalba vien tik apie atstatymą buvusios Lenkijos prieš dabartinį karą — reiškia su Vilniumi. Jos talkininkės tą remia. Tas aiškiai parodoma dabartinės Lenkijos valdžios pareikštoj pasauliui deklaracijoj ir pavienių ministerių viešose kalbose, leidžiamose iš Prancūzijos ir Anglijos radio stočių. Visa lenkų spauda aklai remia tą valdžios pareiškimą, nors kai kuri spauda ir dalis lenkų visuomenės nepripažįsta dabartinės valdžios esant autoritetinga, nelegale, nes ji neturėjus teisės paleisti buvusį Lenkijos seimą ir todėl esąnti nepilnateisė — seimo nariai nėgavę apie tai raštu perspėjimą. Gaišų gale, mums tas neapeina, bet mums aišku viena: dabartinė Lenkijos valdžia pripažinta, remiama ir finansuojama jos sąjungininkių. Kokia ten valdžia nebūtų, lenkai ją seks aklai Lenkijos atstatymo reikale.

Lenkų spauda labai neigiamai atsiliepia apie Liet., nors pradžioje buvo pradėję simpatiškai elgtis, įvertindami Lietuvos draugiškumą pabėgėliams, dabar pasikeitė. Visa eilė straipsnių yra nukreiptų prieš Lietuvą. Reiškia, jau pradėjo jie savo propagandą. Štai keletas ištrauku iš raštų prof. dr. Olgierd Gorka, kur viename įtakingiausių lenkų dienraštyje "Nowy Swiat" iš gruodžio 27 d. "Lenkijos laisvė — Baltijos valstybių laisvė." Ilgame rašinyje tarp kito ko išveda, jog: "atstatymas nepriklausomos Lietuvos, nežiūrint į lenkų-lietuvių ginčą dėl Vilniaus, įvyko vien tik dėka veiksmui ir eigai nepriklausomos Lenkijos atstatymui," kitaip Lietuvos nebūtų buvę. Dar to mažai: "Ši Lenkija, lietuvių atakuojama, apgina ją nuo Rusų prarijimo sovietų maurais!"

Tokią pat geradėjystę Lenkija padariusi Latvijai ir Estijai.

Gruodžio 28 d. rašte "Žlugimas Lenkijos — žlugimas mažųjų tautų" įrodinėja, kad žuvus Lenkijai ir patekus po Vokietijos ir Rusijos okupacija drauge neteko nepriklausomybės Baltijos valstybės, ypatingai Lietuva už Vilnių turėjo brangiai atmokėti Rusijai ir kuomet žlugo lenkų barjėras skiriamas Lietuvą nuo Rusijos, Lietuvos nepriklausomybė atsidūrė klaustuko ženkle."

Gruodžio 29 d. rašte "Lenkija — silpnųjų laisvės tvirtovė" po ilgų išvadų baigia: "dabartinėje valandoje mūsų užduotis yra, kad sutartinai su pilniausia tikrove įtikinti ne tiek dabartinį kruvinąjį Europos pasaulį, kiek begalinę visuomeniškąją pajėgą Amerikos ir kitų neutralių kraštų, kad be Lenkijos nebuvo tautų laisvės Rytinėje Europoje ir be Lenkijos kitų laisvė toje dalyje yra visiškai istoriška negalimybė. **Arba Europa turės Rytuose stiprią Lenkijos valstybę,** tarnaujančią eilei mažųjų tautų atspara, visiškai laisvų, nepriklausomų, arba visa ta dalis tautų beviltiškai bus paskandinta brutališkoje tarp dviejų milžiniškų totalinių valstybių nelaisvėje, nepripažįstančių teisės gyventi kitiem. Visos išvdos 20 amžiaus įrodo, kad kitos, trečios, galimybės (išvados) nėra, kurios iki šiol nėra buvę. Pasaulis dabar turi du pasirinkimus: arba su Lenkija laisvė kitiems, arba be Lenkijos vergija.

Panašių raštų pilna lenkų spauda. Reiškia jie jau pradėjo savo darbą. To negana, Londone neseniai pradėjo eiti dvisavaitinis žurnalas "Free Europe," redaguojamas Kazimiero Smogorzewskio, buvusio Lenkų spaudos korespondento Berlyne ir Paryžiuje, kurį dabartinė Lenkų valdžia remia ir jis yra tos valdžios lyg ir oficiozas. Žurnalas didelio formato, talpina visą eilę raštų vien tik propagandos tikslais ir yra nemažai įtakių, kurie neigiamai nukreipti prieš Lietuvą. Jie turi daug darbininkų ir įgudę propagandą vesti. Mes atsimename lenkų intrygas darytas kai prasidėjo taikos derybos ir pirm to iki Lietuva atgavo savo nepriklausomybę. Tuosyk nebuvo dar Lenkijos valstybės ir tai kiek jie mums kenkė, o dabar dar daugiau jie mums kenks, ypač dėl Vilniaus.

Nors mes turime dabar savo valstybę ir prityrusių gabių diplomatų, bet vistiek reikalinga jiems ir visuomenės moralinė parama. Todėl nelaukime niekko, bet imkimės darbo taip, kaip lenkai pradėjo prieš mus. Mes privalome pradėti įrodinėti pasauliui jų teiktas "laisves" tautoms, kurias jie globojo. Nors ir Lenkija turi savo diplomatų visur, bet šale jų veikia labai daug pagelbininkų—imkimės ir mes gelbėti savo valstybei. Nelaukime, kol ji mums nurodys, ką mes turime veikti. Mes privalome tuojaus sudaryti visos išeivijos atstovybę, kuri rastų būdus šiam krašte pradėtą prieš Lietuvos nepriklausomybę propagandą atremti. Laikas mums atbusti ir pamesti savo asmenines ambicijas, bet imtis vieno bendro darbo — budėti už Lietuvos ir Vilniaus neliečiamybę.

J. Rikselis.

VILNIAUS ŠELPIMO K-TO REZOLIUCIJA

AMSTERDAM, N. Y. — Vilniaus šelpimo Komitetas, baigdamas 1939 m. susirinkimą, priėmė sekančią rezoliuciją 1940 m. veikimui.

1) Remti lietuvių spaudą ir lietuvius, tuos biznierius, kurie remia Lietuvos reikalus bei vilniečių šelpimą.

2) Surengti Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą.

3) Prašyti, kad kiekvienas geros valios lietuvis, lietuvaitė per metus paaukotų nors $3.

4) Surengt fėrus Vilniaus šelpimo naudai.

5) Kreiptis į draugystes, kad prisidėtų šiam reikalui.

6) Kreiptis į lietuvius sportininkus ir prašyti, kad vieno sporto vakarą pelną skirtų vilniečių šelpimui.

7. Kreiptis į žydus, vilniečių šelpimui, kad prisidėtų.

8) V. Š. K. pageidauja, kad aukotojai duotų čekiu ar money order išrašydami gen. konsulio Budrio vardu. Taipgi V. Š. K. reiškia viešą padėką filmininkui J. Januškevičiui, kuris rodydamas paveikslus ragina žmones remti Lietuvos reikalus bei šelpti vilniečius.

V. Š. K. Koresp.

KAS DARYTI SU LIETUVOS ATSTATYMO B-VĖS PINIGAIS

Bendrovė turi progą paimti Lietuvos eksportą į savo rankas ir atsigauti. Šėrininkai prašomi atsiliepti ir pareikšti savo mintis

Svarstytinas Pasiūlymas

Rugsėjo mėnesį esu rašęs platų straipsnį siūlydamas, kad Amerikos lietuviai sudarytų kokį nors kooperatyva arba ir bendrovę paimti į savo rankas Lietuvos Importą-Eksportą.

Plačiau nurodžiau, kad galimybės tam yra patogios: Lietuva turi daug ko eksportuoti (kalbu apie normalius laikus); pristatymas iš Lietuvos geras; lietuviai biznieriai Lietuvos produktus priima ir platina; mūsų spauda tą remia ir reklamuoja: Amerikos lietuviai ir kiti Lietuvos produktus naudoja ir jais patenkinti.

Prie to, yra ir kiti Lietuvos išdirbiniai reikalingi Amerikos sunaudojimui. Yra daug dalykų kurių Lietuva pareikalauja iš Amerikos.

Lietuvos firmos, turinčios ką nors eksportuoti į Ameriką, mielai yra pasiryžusios kooperuoti su Amerikos lietuviais importo-eksporto atžvilgiu.

Viskas yra gatava — tik reikia atsakančios įstaigos tą biznį paimti ir vesti.

Prieš kelis metus Lietuvos importas ėjo per svetimų rankas New Yorke. Paskiau atidarė savo skyrių Kauno "Maisto" bendrovė. Bet ji surūpinta daugiau savo produktų platinimu, ne bendru eksportu-importu.

Viskas ko tam mano pasiūlymui trūko tai kapitalo iš Amerikos lietuvių pusės tokiai importo-eksporto bendrovei sudaryti.

Mano mintyje, buvo vienas lengvas planas kapitalui sukelti, tai šis: Amerikos lietuviai maisto krautuvių savininkai, kurie pardavinėja Lietuvos importuotus maisto produktus, sudeda po porą-tris šimtus dolerių, sudaro savo tam tikrą apribotą korporaciją, kuri neštų jiems naudą. New Yorke būtų sandėlis priimantis Lietuvos produktus ir persiunčiantis į Lietuvą tą, ką Lietuva iš Amerikos importuoja.

Šitokia apribota bendrovė, rimtai valdoma, darytų didelį biznį ir šiame biznyje nėra jokios rizikos.

Kur įeina Lietuvos Atstatymo Bendrovė?

Neseniai girdėjome, kad Lietuvos Atstatymo Bendrovė gavo iš Lietuvos savo investuotų pinigų ir kad kas tai iškėlę teisme byla tikslu tuos pinigus "apsaugoti" nuo dabartinės Bendrovės valdybos "išaikvojimo." Ta byla tuoj turėtų būti sulaikyta, nes gali žūti ir tie paskutiniai $26,000.

Šiuomi siūlau, kad Lietuvos Atstatymo Bendrovė tais gautais pinigais (apie $26,000) eitų į Lietuvos-Amerikos Importo-Eksporto biznį.

Jeigu bendrovė žlugo prarasdama visą savo kapitalą laikytą Amerikoje, tais $26,000 iš Lietuvos gauto kapitalo turi progą atsistoti ant naujų kojų — turi puikią progą paimti į savo rankas Lietuvos importo biznį ir išaugti net didele firma, kuri atmokėtų Lietuviams jų sudėtus į bendrovę pinigus, arba bent didesnę dalį, o ir savo originalį tikslą—Lietuvai gelbėti — pilniausia įvykdytų.

Bendrovė galėtų būti tvarkiai perorganizuota: kapitalas — $26,000 — pavesta į biznį nusimanančių ir sąžiningų asmenų rankas, ir būtų pagrindas Lietuvos-Amerikos importo ir eksporto bizniui įsteigti. Šią sumą pinigų turint, nėra reikalo rinkti naujų pinigų tai mano siūlytai importo-eksporto bendrovei steigti.

Norėčiau, kad Amerikos lietuviai, Atstatymo Bendrovės šėrininkai, pasireikštų Dirvoje arba kituose laikraščiuose, ar jie sutiktų, kad jų bandrovė—Lietuvos Atstatymo Bendrovė—paimtų Lietuvos eksporto-importo biznį, kuris galimas paimti ir kuris būtų tikrai pelningas, gerose rankose vadovaujamas? Dabar turimų $26,000 pilnai užtektų tam bizniui pradėti.

Kaip sakiau, importo-eksporto biznis jau yra užvestas, reikia tik, kad jis patektų į Amerikos lietuvių rankas ir būtų vedamas moderniško amerikoniško biznio mastu.

Jeigu tuos $26,000 išdalinti šėrininkams, ir nuo dolerio tektų po 5 centus, kas nauda iš tų penkių centų? Bet jie visai lengvu būdu padėtų Amerikos lietuviams įsteigti reikšmingą importo-eksporto bendrovę. Ji bus pelninga dabartiniams šėrininkams, o kai išsibaigs Lietuvai ateiviai, jų vaikai turės sau gerą biznį ir Lietuva turės savo atstovybę šiame kontinente.

K. S. Karpius,
Amerikos Liet. Ekonominio Centro Sekr.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI!

PASINAUDOKITE IŠIMTINA PROGA IR STOKITE TALKON PALAIKYTI SAVO DIENRAŠTĮ

Kurie Vienybės skaitytojai sausio ir vasario mėnesiais užsimokės pilną metinę prenumeratą už dienraštį, ir kurie prikalbis naują skaitytoją, tie visi gaus

DIDELĖ DOVANA

Užsimokantis metinę prenumeratą senas ar naujas skaitytojas, kiekvienas gaus $2.00 vertės knygų iš Vienybės Knygyno. Kuris prikalbins naują skaitytoją ir metinę prenumeratą prisiųs VIENYBĖS administracijai, tas gaus $1.00 vertės knygų, o jo prikalbintas prenumeratorius taip pat gaus $2.00 vertės knygų.

VISI PRAŠOMI PASINAUDOTI ŠIA NEPAPRASTA DOVANA

DAUGIAU JOKIŲ PRENUMERATOS NUPIGINIMŲ NEBUS!

VIKTORO KATILIAUS 'KATASTROFA'

Tuo vardu knyga pavadinta, matyt, pačiu paskutiniu momentu, kai reikėjo spausdinti jai viršelį, nes lenkų pažymėjime (apačioje, kas 16 puslapių) pavadinimas toks: "Langai į prekyvietę." Ir tas pavadinimas yra tikresnis. "Katastrofa" yra jeigu bent patrauklesnis pavadinimas pirkėjams, bet pačios katastrofos knygoje nėra, išskyrus pačias paskutines penkias eilutes knygoje. Ta katastrofa ten visai staigi, netikėta, iš knygos eigos neišplaukianti, (atrodo, kad tuo norėta tik baigti knygą, nes tikrai galėjo pritrūkti rutuliojimo toliau,—: Julija vyko pas išsiskyrusį, legaliai nesusitvarkiusį, vyrą gyventi, kai ją sutrynė automobilis iš už kampo... Knygoj kalbama apie visuomenės moralės dėsnius tuo klausimu, tad, tikrai, nebebūtų buvęs kaip kitaip knygą baigti).

Manantiems, kad romanas turi būti bent pustrečio šimto puslapių, šis leidinėlis taip pat bus permenku, — jame tik 147 pusl. ("papūsta" knygelė: ant storesnio popierio). Pati knyga atrodo gerokai iškorijus (išakijus), kaip pačiame jos tekste vienur pasakyta: "upėje ledas nugrimzdo giliai po vandeniu, o vietomis teberiogso ant viršaus braškantis ir iškorėjęs"... Puikių tarpelių ar tik nebus visoje knygoje dvejetas: 1. "Tai buvo pirmieji ženklai, kad žiemos pamatai susvyravo ir kaž kur dar be galo toli skraido mėlyna plaštakė. Tai nuo jos smulkiųjų poliruotų sparnų plasdenimo, taip atlyžo oras ir į vieną chaosą susiliejo sniegas ir vanduo. Bet kas tuom patikės?" 2. "Iki. — Jos akyse pasirodė sidabras. Jis tvirtai įsikibo į lango atramą." (Mat atsisveikino, išeinant traukiniui). Knygoje gana apstu korektūros klaidų, kartais ji atrodo lyg vertimas, net imi įtarti patį autorių ją išleidus, (susitariama su leidėjų firma). Yra labai prozaiškų vietų, kaip: "Julija atsisveikino ir pasitraukė į užpakalinius kambarius skaityti knygą. Ji skleidė puslapį po puslapio, nes buvo įgudus greitai skaityti"... Blankus (paskaitos) vaizdas pasikeičia kartais geru apibudinimu, kaip "Ir, išviso, perdažnai girdėjosi plokščiai optimistiškos pastabos apie gyvenimą, kaip dažniausiai pas tuos žmones, kurie daug matę, bet nieko nesupratę."

Knygos pavadinimas "Langai į prekyvietę" yra tikresnis dėl to, kad čia vaizduojama provincijos miesto nuobodulio ir sustingimo gyvenimas. Romanas rodo, kaip auga mūsų "aristokratija," ("Onos eisenoj dar vis maišėsi sena palaida dvasia su naujai beatsirandančiu aristokratiškumu..."), nors ta "aristokratija" apsiriboja tik "ponavimu" vienas kito, (labai plokščio provincijališko žargono ji neišvengia,— kaip toji Ona, sakanti: "Aš vedus! Tu užmiršai?" — o aristokratija jau turi žinoti, kad mergina tik išteka, išeina už vyro, bet ne veda). "Miesčioniškumo" dvasia persunktam romane kito gyvenimo beveik nepastebima, tik **nustebina** net toks gyvenimo įžiūrėjimas **vienoj** vietoj: "Gluosniai pakelėse ir tarputvorėse leniubo po sunkiomis sniego antklodėmis. Kelių iš tolimo miško moteris vilko eglių šakas malkoms." Šiaip tas pelijąs (saldžiai) **gyvenimėlis** eina kaip ta "kasdienė duona." "—Panelė Julija, jūs labai graži... jis pasilenkė, lyg valgydamas savo kasdienę duoną, prie jos veido." Ar dar koktesnio "gyvenimo" bereikia? Iš to gyvenimo "saldumo" (tame "gyvenime") prasiveržia taip negyviški dalykai!: "Visiškai ir besalyginiai jie priklausė vienas kitam..."

Kokio valdininko dvi dukterys pergyvena savo "vyro ieškojimo sezoną." Iš čia visa knygos filosofija. Ona žiauroka, staigi, nesivaržo, lengvabūdė. Julija turi kietą ir apgalvotą veržimąsi į laisvę, atsargumą su atkaklumu. "Neveltui pirmosios lūpų linija vingiuota ir aistringa, o antrosios lanku leidžiasi į abu šonu žemyn." Tiesa, labai jau paprastas apibudinimas, — antrasis beveik žioplumo žymė. Brolis Polis (skamba lyg tos aristokratijos būtų taip sakomas, iš prancūziško, Povilas — bet, pasirodo, tai esama Apolinaro) turįs "tigrę" Anastaziją, (pats netaip jau kilnus, — jis prasikortuoja), nueina iki šlitiniavimo gatvėje. Onai tinkamiausia draugė brolio "šumni" žmona. Ona ir išteka už nemylimo, bet pinigingo, liurbio (kino savininko) "pono Juozo." Julija randa labai žmonišką vyrą, kurio žmona su juo negyvena, nes jiems nesą kas daryti dviese. Keistai, ta tuščia damelė yra tokia (knygoje) kilni, kad atėjus (su vyro įgaliojimu), gražiai "perduoda" savo vyrą į Julijos rankas "visiems laikams." Už tai Julija ir bėga pas jį, ir žūva pakeliui...

Keistų yra knygoje išsireiškimų. "Jis užsimerkė ir stipriai suraukė žemyn nudribusią kaktą", "Jis prasidaro ir ilgai maunasi už durų apavą" (ne "kaliošus," atrodo, kad mahometonas eina į mečetę). "Tėvas prasidaręs duris ir įkišo ranką" (ko?), "Žvirbliai susirinko miesto aikštėje ir dideliais būriais kilnojasi iš Amerikos į Ameriką"... Kaip pas Knutą Hamsuną "Bade" liajala — čia yra:

"Su pavasariu kartu
Štai atėjai pas mane Tu,
Olalija Olylija! Lylinga!"

Tokius "šposus" (dabar rašoma "pokštus," bet tas vistiek kažin kaip gązdina ausį), padarydavo Kazys Binkis, panašių dalykų yra liaudies dainose, — jie šį tą nesučiuopiamo, aišku, išreikia, (parodydami, kad autorius nėra "dvasios ubagas")...

Paviršutiniškumu padvelkia toks pavadinimas — "geradariu pažįstamu" — to išsiskyrusiojo vyro (nors jokio geradarybės ženklo prieš tai nebūta). Taip pat kiek sutrikdo Julijos staigus perėjimas į vadinamą jo — "Mano vyrą."

Įdomu, kaip geroji Julija nori išvengti tų pigių kelių "į laimę," kuriais einama kitų moterų, (kad tik "užsikorus" kur geriau "ant sprando"). Julija čia kilni žmoniška: "Ekonominis moters savarankiškumas pasidarė jai dar vienu didžiuliu tikslu, apie kurį svajodavo ištisas naktis. Šis savarankiškumas turės užtikrinti jai meilės, gyvenimo, protavimo laisvę; tuo būdu jai neteks mestis į moterų rinkas, į tą baisią prekyvietę, kuri gniuždo žmonių laimę..." Tik Julija taip mano, kad **gniuždo!** Juk kitos mano, kad tai ir yra **laimė!** Be to, kažin, ar **tik** ekonominis momentas daro moteris tokiomis, kad jos metasi į tas "prekyvietes?"

Desperaciniu šauksmu, (galinčiu daug kam iš mūsų pataikyti į širdį), nuskamba toks (Polio) posakis: "...jei aš turėčiau namus, jei aš turėčiau dvasinės paramos savo šeimoje..."

Autorius kreipimosi niekur nededa kablelių (išskirti kreipimosi žodį). Jis ir kitur su ženklais laisvas. Net rašyboje: "vis dėl to" ir "vis **del** to."

Yra knygoje tokių žodžių: **skriūdus** balsas (ir šypsena), **pasiėjėjus,** staptelėjo, šiek **tik,** medžių **kriautai, meilažiavimai** šeimose, **styguojamu** instrumentų, **ištisai** mylėjo jį nuoširdžiai, **apdulę** akys, **glaunus** vijoklis, anarchizmai kalboje: "**Prie ko** šita kalba" (barbarizmas?), "**nekurių**" (kai kurių). Kitus žodžius nežinia, ar dėl korektūros klaidos taip parašė, ar taip vis rašo: apibudinimas (u be brūkšnelio), stebūklinga (visi rašo u be brūkšnelio, čia — su), rinksmas, šale (šalia?), šlitimavo, papudrinti (sakoma, svetimus žodžius su ė ir ū garsu reikia rašyti e ir u).

B. Matuckevičiaus viršelis. Kaina pusdoleris. Gaunama iš leidėjo, adresu: "Sakalas," Kęstučio 36, Kaunas ir per šių žodžių rašytoją, adresu: 2138 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Arėjas Vitkauskas.

AR LEISIME, KAD LIETUVOS PAVILIJONAS 1940 m. NEATSIDARYTŲ PARODOJE?

Lietuvos pavilijonas 1939 metais paliko neužmirštamą įspūdį kaip Amerikos lietuviams, taip ir visiems kas jį matė. Lietuvos Dienos pasisekimas buvo triumfališkas: lietuvių tautos vardas Naujame Pasaulyje buvo tinkamai pagerbtas. Tokių progų juk retai tepasitaiko. Bet taip buvo 1939 metais. **Kaipgi bus 1940 metais?**

Žinome tikrai, kad Lietuva šiais 1940 metais turi kalnus naujų darbų, turi milijonus naujų išlaidų, žinome, kad Lietuva nebegalės pinigais beparemti savo skyriaus užlaikymo N. Y. Pasaulinėje Parodoje 1940 metais. Reiškia, Lietuvos pavilijonas turėtų būti išardytas? Ir taip neišvengiamai turės įvykti, nebent Amerikos lietuvių stambiosios kolonijos pasijudintų ir pasakytų: "NE!"

Kaī gegužės 1 d., 1940 m. vėl suplevėsuos miškas vėliavų Pasaulinėje Parodoje, būtų tikrai gaila, jei jų tarpe nebebūtų Lietuvos vėliavos. Ir tai tik dėl stokos keletos tūkstančių dolerių. Na, kaipgi jausimės mes kad ir sekančių didmiesčių lietuviai:

New Yorko, Brooklyno, Amsterdamo ir kitų. Newarko ir visos New Jersey. Bostono ir Worcester, Mass. Hartfordo ir Waterbury, Conn. Philadelphijos ir anglių rajono. Baltimorės Pittsburgho ir apylinkių. Cleveland, Ohio. Detroit ir Grand Rapids, Mich. Chicagos ir dar Chicagos.

Atsimintina, kad sugrįžimui į 1940 metų Parodą netaip jau daug kainuotų: juk pastatas (trobėsis) yra, eksponatai ten taipgi yra, — bepalieka skyriaus aptarnavimas ir eilė neišvengiamų įvairių išlaidų, kurios gali pasiekti net 10,000 dolerių, kaip jau buvo mėginta apsiskaitliuoti. Bet būtų galima apsieiti ir su mažesne suma: jei ne su 5,000, tai bent su 6,000 dol. ar kiek daugiau.

Jei paimsim sau, Baltimorė apsiimtų 500 dol. sukelti, tai kitos aukščiau išvardytos kolonijos be abejo galėtų sukelti kiek daugiau (po 600 ar 700 ar net ir daugiau). Tokiu būdu be ypatingo sunkumo sudarytume bent 7,000 dol. ir Lietuvos, taigi ir Amerikos lietuvių dalyvavimas Pas. Parodoje pasidarytų užtikrintas. Daugelis Lietuvos eksponatų po dviejų metų dalyvavimo Parodoje tektų dovanai Amerikos lietuvių įstaigoms.

Na, tai kaip? Kas imsis iniciatyvos? **Gal Ekonominis Centras su Vaizbos Butais?** Ar gal tektų steigti speciafiškus komitetus?

Lietuvos Pavilijonas turi atsidaryti ir 1940 metų Parodoje, nes jei jo ten nebūtų, tai bus manoma, kad kas negero Lietuvai atsitiko. Būkime Lietuvos draugais, — neleiskime, kad taip atsitiktų: savo pasiryžimus, savo nutarimus ir savo paramos užtikrinimus siųskim Lietuvos Parodos Komisarui (16 West 75th Street, New York, N. Y.), prašydami, kad Lietuvos Pavilijonas pasiliktų ir 1940 metais.

Lietuvos Draugai Amerikoj.

GRAŽUS SAVAITRAŠČIO DIRVOS PARENGIMAS

CLEVELAND, Ohio. — Mūsų vietinis laikraštis Dirva turėjo surengus vakarą kaipo laukimą Naujų Metų. Lietuvių svetainėje. Mat, Dirva kiekvieną metą surengia ką nors naujo dėl palinksminimo Clevelando lietuvių. Taip ir šis parengimas sutraukė daugybę žmonių, kad mažai kada yra buvę tiek daug žmonių lietuvių svetainėje. Čia aiškiai pasirodė, kad clevelandiečiai lietuviai myli Dirvą skaityti už tad ir lankosi Dirvos parengimuose. Prie to, buvo net du perstatymai. Vienas perstatymas su dainomis tuojaus po šeštai valandai vakare kaip tik žmonės susirinko į svetainę. Antras perstatymas lygiai dvyliktą valandą naktį kaipo sutikimas Naujų Metų ir laimėjimas dovanų, kurias Dirva visados duoda savo rėmėjams. Ypatingai šiame parengime dovanos buvo labai brangios, nekurios net kelių desėtkų dolerių vertės. Po laimėjimų ir visų kitų ceremonijų tęsėsi šokiai net iki antrai valandai ryto

Žmonės, kurie atsilankė visi likosi pilnai patenkinti tokiu Dirvos parengimu. Žmonės, kurie lankosi Dirvos parengimuose, visados jaučiasi kaip savo namuose, nes čia nebūna nei jokių užgavimų žmogaus įsitikinime. Kad ir šiame parengime galiu stačiai sakyti, kad buvo didelė didžiuma katalikų, bet žmonės be jokio fanatizmo suprantanti žmonijos gyvenimo reikšmę.

Dirvos kaiminka laikraštis Lietuvių Žinios, arba kaip mes clevelandiečiai vadiname "Mizerna Gazieta" matydami, kad Dirvai tokie parengimai sekasi taigi ir "mizernos gazietos" štabas sykį bandė surengti tokį parengimą, bet išėjo su nuostoliais. Man prisimena kaip aš dar mažas būdamas skaičiau mūsų knygose parašytą pasakaitę. "Martiška į Očki" kaip bezdžionė pamatė, kad žmogus dėvi akinius, tai ir ji panorėjo juos užsidėti, bet visaip bandė ir niekaip negalėjo užkabinti ant nosies, tai galop nors ant uodegos sau užkabino. Neturint žmonėse įtekmės visuomenės gyvenimo reikaluose nieko nenuveiksi. Šiandien žmogus, kad ir mažai yra mokytas, bet gyvenime gali būti labai daug patyręs. Bet žmogus įklimpęs fanatizmo dumble neturi laimės padaryti pažangą savo gyvenime iki pat mirties.

Laimės Zeceris.

Vaizdas iš prancūzų filmos "The Last Desire," demonstruojamas Belmont teatre, 125 West 48th St., New Yorke. Vaidina žymūs artistai Raimu ir Delubac. Paveikslas apie meilę, nusivylimą, kaltumą ir aistrą.

ANGLAI IR SU MEZGINIU RANKOSE KARIAUJA

Šiame kare dalyvaujančiose valstybėse nėra "ramių gyventojų," kurie šiokiu ar tokiu būdu nebūtų susieti su karu. Kariaujančių valstybių net ir tolimame užnugaryje kiekvienas gyventojas jaučiasi esąs karo veiksmų dalyviu ir savo tą dalyvavimą pareiškia įvairiais būdais, dirbdamas įvairiose saugumo ar sukarintose užnugario įstaigose.

Bet ir tokie, kurie dėl senatvės arba dėl visai žalios jaunatvės negali dalyvauti kariniame darbe, nors ir gyninosi veikloje, vis dėl to gali padėti gaminti ir siųsti į frontą tokius daiktus, kurie lengvina sunkų kareivių gyvenimą apkasuose. Pirmiausiai — tai šilti rūbai, labai reikalingi šaltuose apkasuose arba kiek pašildomuose blindažuose. Kiekvienas karys labai džiaugiasi gavęs šiltas kojines, pirštines, megztinuką, ypač, jei tatai nunegzta jo artimųjų rankomis. Toji aplinkybė labai paveikė anglus.

Dabar visa Anglija virto mezgėjų kraštu. Mezga ne tik moterys, kurioms, rodos, pats Dievas liepė taip daryti, bet ir vyrai, labai tą darbą pamėgę ir jam atsidėję; Anglijoje dabar labai dažnai galima susitikti vyrą su mezginiu rankose. Ir tai ne tik kaimuose, kur ir anksčiau senieji karšdavo su mezginiu, bet ir miestuose; mezga ne kokie persenėliai, bet gana jauni vyrai savo laisvą laiką skiria pagaminti megztiems daiktams, siunčiamiems į frontą. Dažniausiai mezginio imasi vyrai tokių profesijų, kurių darbas dirbamas su pertraukomis, pakankamai ilgomis pradėtam mezginiui gerą galą pamegzti.

Mezga restoranų padavėjai, klijentų laukdami, mezga keltuvų berniukai viešučiuos. Sanitarai, radę laisvo laiko, padeda gail. sesutėms vynioti vilnonius siūlus ir pamažu patys įsitraukia į mezgimo darbą. Nereikia stebėtis valgykloje pamačius kareivius ar kokios saugumo organizacijos narius girkšnojančius alų, šnekučiojančius ir tuo pat metu mezginį mezgančius. Mezgimas nekliudo kalbėti, mezginys rankose nejuntamai auga.

Jei mezgimu užsikrėtę vyrai, tai ką kalbėti apie moteris? Jos visur mezga: traukiniuose, tramvajuose, keliaudamos į darbą ir iš darbo, į rinką ir atgal, "mezgimo ratteliuose," moterų organizacijų sudarytuose, salionuose, kukliuose kambariuose ir artistų rengimosi kambariuose, dviejų į sceną išėjimų tarpe.

Gal ne visi iš tos daugtūkstantinės mezgėjų armijos suvokia, koks vertingas jų darbas. Pasiteiravęs pas vilnų specialistus jie nustebtų išgirdę apie kai kurias vilnų savybes. Pasirodo, vilnos vienas plaukelis tokio pat stiprumo, kaip ir lygaus storio auksinis siūlas. Jį galima ištempti 70% mažai ir kitų vertingų savybių; jos, be ko kita, laikomos vienu iš Britų imperijos ramsčių.

Viduramžiais ne viltui vilnas vadino "Anglijos žiedu ir galybe." Mūsų laikais vilnos gamyba yra trijų Anglijos dominijų svarbiausia pramonės šaka. Australijoje yra 114 milijonų avių ir ji pgamina vilnų trigubai daugiau už bet kurį kitą kraštą, gaudama už tas vilnas 60 mil. svarų — tai suma, siekianti viso Australijos eksporto pusės. P. Afrikos lygumose ganosi 35 mil. avių, duodančių kraštui per 10 mil. svarų pajamų, o Naujoji Zelandija už savo avių vilnas kasmet gauna 12 — 20 mil. svarų. Tokiu būdu vilnos, šildančios kareivius ir teikiančios naudingą darbą liuoslaikiais jo pirmapradžio ilgumo, nebijant nutraukti. Vilnos turi neramiems gyventojams, ūkiniu požiūriu tikrai yra "Britų imperijos" ramstis ir sieja draugėn paskiras dominijas. (S.)

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčiu paremti dienraščio leidimą

"DIRVA"
25 m. Jubiliejinis vajus

Tautinis savaitinis laikraštis
eina 25-ti metai

Redaguoja žinomas rašytojas
K. S. KARPIUS

Prenumerata metams:
Amerikoje ..... $2.00.
Pusei metų ..... $1.00.

Ekstra: kurie išsirašys laike Jubiliejinio meto, 1940, gaus Dirvą per 15 mėnesių už tą patį metinį mokestį, $2.00.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

KNYGŲ SĄRAŠAS

Vienybėje neseniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygų asmeniškai, arba pasiųskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos Jums bus tuojau pasiųstos

V. Krėvė, Krėvės Raštai X t. 217 pusl. ..... .60
Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl. ..... .50
V. Dovsinaitė, Janina arba Naujoji moteris, 240 pusl. .60
H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl. ..... .50
Vyt. Bičiūnas, Mano Apysakos, 174 pusl. ..... .50
Pastogės Filozofas, ... .50
Attmannsbacher, Napoleono I Meilužė, 120 pusl. ..... .50
V. Stefansson, Eskimas Kekas, vaikams kn., 168 pusl. .40
Vyt. Alantas, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl. ..... .50
E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl. .40

Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, scenos veikalų, daugiau pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apysakų, romanų ir kt.

Ypač tinkamų yra scenos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operečių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išeivijos gyvenimo sąlygose.

Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiųsta. Užeikite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygyne gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

NAUJI KALBAMOKSLIAI

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA pritaikyta Amerikos lietuviams. Sutaisė Dr. D. Pilka, lietuvių kalbos mokytojas prie Massachusetts Department of Education

KAINA $1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, skiriama amerikiečiams. Paruošė Kun. Dr. Jonas Starkus, Marianapolio kolegijos profesorius

KAINA $1.00

parduodamos

VIENYBĖS ADMINISTRACIJOJE
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašelpa. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka.
BŪK rūpestingu!
PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną!
APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašelpos organizacijoje.
APSIDRAUSTI galima nuo $100 iki $5,000.
LIGOJE pašelpą galima gauti nuo $6 iki $12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!
ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų giminių ir pažįstamų.
SUSIVIENIJIMO turtas — virš $2,000,000.
BŪK to turto dalininku!
SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina $5. SLA nariams — $2.50.
PRISIRAŠYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

VIENYBĖ

LAIMINGAI UŽBAIGTI 1939 IR LINKSMAI SUTIKTI 1940 METAI

Taip atsitiko Moterų Vienybės parėdų baliuje. Nors jau apie šį parengimą buvo rašyta Vienybėje, bet leiskite ir man savo įspūdžius pareikšti. Juk Moterų Vienybė yra vienatinė Brooklyne tautinius darbus veikianti organizacija.

Naujų Metų sutikimo parengimai yra kitokios nuotaikos apgaubti, negu kiti parengimai. Moterų Vienybė gali džiaugtis, kad jai nestinga gabių, sumanių ir darbščių moterų veikėjų, kurios sugeba savo parengimus padaryti įdomiais, jaukiais ir tų parengimų pelnu dalinasi su biednuomene ir ištiesia savo labdaringą ranką ar tai Amerikos lietuviams, ar Lietuvos žmonėms pagelbos reikalingiems. Todėl ir šio vakaro pelnas skiriamas Vilnijos pavargėliams.

SALĖS PUOŠNUMAS

Vos spėjus duris praverti, tuojaus sutiko svečius maloni, grakšti, piratės rūbais kostiūmuota p-lė A. Garšvaitė, o kita kostiūmuota panelė, kurios nepažinau, teikia svečiams puošnias kepuraites ir įvairius triukšmo įrankius Naujiems Metams pasitikti. Pati salė puošni, palubėje mirga, kruta įvairių spalvų išpūstų baliūnėlių šimtai. Daug triūso reikėjo pridėti tokiam salės išpuošimui, ką galėjo padaryti tik moterų kantrybė ir darbštumas.

Viršupe scenos sidabrinėmis raidėmis svečių sveikinimas: Linksmų Naujų Metų—Moterų Vienybė. Pašonėje vėl ilgiausias stalas apkrautas skaniais užkandžiais, prie kurio vienos irgi kostūmotos, kitos vakarinėmis parėdais pasipuošiusios kukliai, mandagiai patarnauja visiems, kas tik atsilanko prie stalo užkandžių pasipirkti.

Kur tik nepasisuksi, ten būreliai vaišinasi, linksminasi. Teko pastebėti, kad p.p. Glemžų kompanijoj buvo būrelis linksmų rusų, kuriems nemažai jaukumo sudarė buvusi Moterų Vienybės pirmininkė p. Garšvienė. Žodžiu, kur tik nepažvelgsi, visų veiduose matosi nepaprastas linksmumas.

Sulaukus 12 valandos ir pasigirdus šauksmams "Nauji Metai!"—koks sujudimas, entuziazmas: visi sveikinasi, bučiuojasi, klega, šaukia triūbija, skambina, kad rodos salės sienos truks. Per visą pusvalandį ta linksmoji scena tęsėsi, o iš palubių krinta baliūnėliai, publika juos gaudo sprogdina, tie sprogdami šaudo. Visa publika pastojo, rodos, vienminčiais, draugais, kaip tasai jaunutis dar nekaltas ką tik pasaulį išvydęs kūdikėlis, kuris reprezentuoja Naujus Metus, šiuo kartu keliamuosius metus (leap year).

PARĖDŲ MARŠAS

Dar neaprimus įsilinksminusiai publikai, daromas parėdų maršas tikslu išrinkti įdomiausius kostiūmus, už kurį bus teikiami pažymėjimai bei dovanos. Bet kas čia pajėgs reikiamą tvarką palaikyti! Su kostiūmuotaisiais maršuoja ir jų draugai nekostiūmuoti. O tų kostiūmų įvairumėlis, kad sunku visus net išvardinti. O kuomet publika kartu maišėsi su kostiūmuotais svečiais ir viešniomis, tai sunku buvo ir teisėjams išrinkti įdomiausius kostiūmus.

Užsibaigus kostiūmų maršui, vėl kiekvienas linksminasi, šoka, su savo pažįstamais vaišinasi ir žaidžia. Tik negalima neprisiminti, kad orkestras beveik visą vakarą grojo tik "jitterbug" šokį, nors didžiumą publikos sudarė senesnioji karta, kuriai nepakeliui su šiuo keistu šokiu. Ateityje lietuviškuose vakaruose grojantiems orkestrams reikėtų kreipti dėmesis į tai, kad ir senesnioji karta nori pasišokti.

Taigi tikrai linksmai ir jaukioje atmosferoje sulaukti Nauji Metai Moterų Vienybės parėdų baliuje. Klasčiaus salėje, Maspethe. Linkėtina, kad Moterų Vienybės visa veikla eitų taip darniai, draugiškai ir vieningai, kaip praėjo jūsų tradicinis parengimas 1940 metų sutikimui.

Rep. Z.

Aukojo dienraščio spaustuvei modernizuot

J. Valiukonis iš Cliffside, N. J. atsilankęs dienraščio įstaigoje pratęsė savo prenumeratą visiems metams ir $1 skyrė dienraščio spaustuvės gerinimui ir mašinų tobulinimui.

Ilgametis VIENYBĖS skaitytojas K. Shabliskas, gyv. 902 Belmont Ave., Brooklyne pratęses prenumeratą skyrė $1 spaustuvės modernizavimui.

Aukojusiems reiškiame malonią lietuvišką padėką. Aukos sunaudojamos tobulinti dienraščio mašinoms ir įsigyti moderniškiems kitiems spaudos įrankiams.

DIDŽIULIS VIEŠAS SUSIRINKIMAS

NEWARK, N. J.—Vasario 16-tosios Dienos veikiantysis Komitetas šį sekmadienį, sausio 7 d., 3:30 val., parapijos salėj, kampas New York Ave., ir Adams St., Newarke kviečia visus vietos ir apylinkių lietuvius į viešą skaitlingą susirinkimą, kuriame Komitetas išduos pilną apyskaitą iš savo darbuotės per paskutinius 1939 metus.

Taipgi šiame susirinkime bus perrinktas Komitetas sekančių 1940 metų darbuotei. Komitetui bus pavesta rūpintis visais Lietuvos ir lietuvių reikalais Newarko ir apylinkių lietuvių vardu. Labai svarbu ir pageidaujama, kad į šį viešą susirinkimą susirinktų visi lietuviai kuo skaitlingiausiai.

Kviečia Komitetas.

BOSTONO RADIJO

Šeštadienį, sausio 6 d., programas per stotį WORL, 920 kiloc., 8:30 iki 9:00 val ryte bus:—1. Mrs. Voverienė iš So. Boston duos "Pineapple Upside Down Cake" receptą; 2. Gros muzikantai smuikininkai Longinas Buinis, Jr. ir jo mokinys.

Sekmadienį, sausio 7 d. programas per stotį WORL, 920 kiloc., 9:30 iki 10:30 val. ryte bus:—1. Joe Victor's orkestra iš Jamaica Plains; 2. Harmonijos Grupė iš Bostono vadovaujant Elenai Žukauskaitei.

Po programui prašome parašyti laiškeli ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus,
garsintojas.

Kiekvienas vienybės šeimos narys turi prisidėti šiuo ar tuo savo dienraščio VIENYBĖS palaikymui.

Skaitytojo laiškas

Vienybės Administracijai,

prašau priimti nuo manęs, kad ir menką dalelę mūsų dienraščio spaustuvei modernizuoti vieną dolerį. Atleiskit man už mano neapmokėjimą prenumeratos. Tikrai negalėjau sudaryti pinigų. Tik prieš pat Kalėdas gavau padirbti 10 dienų, kitus pinigus suvartojau savo reikalams, o likusius siunčiu prenumeratą $5. Ačiu, kad nesulaikėte laikraštį. Noriu, kad lankytų mano namus iki gyvas būsiu.

Su pagarba,

Joseph Jowais.

Graži Filma

Roxy teatre, New Yorke demonstruojama 20-ojo šimtmečio graži istorinė filma, vardu "Swanee River". Filma paimta iš knygos autoriaus Stephen C. Foster.

Vyriausiose rolėse vaidina Don Ameche ir Andrea Leeds. Filma vertinga ir vertėtų pamatyti, kurios mintis suteikia istorinės medžiagos.

VIENYBĖS dienraščio generaliu agentu Brooklyne, didžiajame New Yorke ir apylinkese yra p. Jonas Krunklys.

Mūsų generalis agentas rūpinasi dienraščio naujų skaitytojų gavimu, išrenka užsilikusias prenumeratas. Tariasi biznio reikalais surištais su dienraščiu.

Mūsų atsilankiusiu agentu į Jūsų namus prašome pasitikėti ir paremti dienraščio reikalu.

VIENYBĖS KONCERTAS

IVYKS

Vasario 4 d. - Labor Lyceum Saleje

BUS VAIDINAMA POPULIARI OPERETĖ

"Kaminkrėtis ir Malunininkas"

Gaunami VIENYBĖJE

Naujausi ir Gražiausi Dariaus-Girėno Sieniniai Kalendoriai 1940 M.

1940

Naujausi ir gražiausi "Dariaus ir Girėno" Kalendoriai, atvaizduojantieji abu lakūnus, jų tikrą orlaivį "LITUANICA" ir Soldino mišką, spausdinti keturiomis spalvomis, 15 x 20 didumo. Tai labai puikus art. J. Arlausko piešinys.

Gražiausia Kalėdinė Dovana pasiuntimui Lietuvon!

Kaina—25c. Užsakant pažymėkite, kokiais norite mėnesiais: lietuviškais, ar angliškais.

Agentai arba biznieriai, norintieji pardavinėti kalendorius, kreipkitės del informacijų šiūo adresu:
STANDARD CALENDAR CO.,
332 W. Broadway,
South Boston, Mass.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

Geriausia Vieta Pirkti
LIKERIUS
Didžiausia, Geriausia ir Atsakomingiausia Likerių Krautuvė Brooklyne Yra
Manhattan Liquor Store
Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamoj krautuvėj.
MANHATTAN LIQUOR STORE
264 Grand St., B'klyn, N. Y.
(kampas Roebling St.)
Tel.: EVergr. 7-1648 License No. L.886

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Janties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4-TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

KADA JŪS DAUG VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE
GREIT BLAIVINA
Pleasant to take!
SINCE 1880
Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
gaunama specialios degtinės ir vynų
Republic, Maryland Rye, grynų rugių degtinė 3 metų senumo, 90 laipsnių stiprumo
Kvorta . . $2.09 Pint . . $1.07
ĮMANT 12 KVORTŲ DUODAMA 10% NUOLAIDOS
Republic Liquor Store
415-17 KEAP ST., (arti Grand St.) BROOKLYN, N. Y.
XAVERAS STRUMSKIS
TEL.: EVERGREEN 7-2089 LICENSE L.-72

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

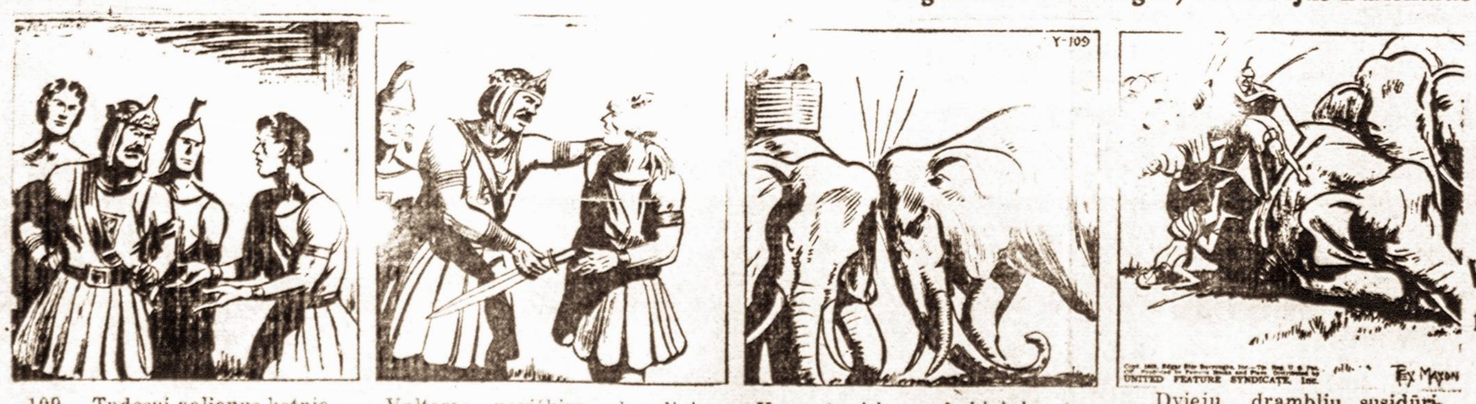

109.—Tudosui paliepus katniečių kariuomenei pasiruošti pulti besiartinančią drambliu medžiotojų raitąja armiją, Valtoras kreipėsi į karalių Tudosą: "Duokite man ginklą, aš stoju į jūsų eiles." Tudosas pažvelgė į jį nustebęs: kodėl šis didžiūnas nori kariauti prieš savo žmones?

Valtoras paaiškino karaliui Tudosui: "Šie dramblių raiteliai yra tik akiai Foroso įrankis. Forosas klastingai paveržė sostą iš tikrojo karaliaus Zygo. Jei mes nugalėsime šį nedorėlį Forosą, tuomet bus galima vėl grąžinti tikrąjį karalių Zygą." Tudosas linksmai įteikė jam kardą.

Kuomet viskas skubiai buvo tvarkoma mūšiui, Tarzanas sušuko: "Palaukite!" Jis įsmeigęs akis žiūrėjo į tąjį su tamsia iltimi dramblį, kurį buvo pasiuntęs sutikti dramblių raitelius, nuo jų bebėgdamas. Didysis gyvulys visu įsibėgimu susidūrė kakta su pirmuoju atniečių drambliu.

Dviejų dramblių susidūrimas buvo baisus. Jojusieji ant kariškojo dramblio kareiviai visi nusirito ant žemės. Jų dramblys su perskelta kakta sunkiai pargriuvo. Kiti atniečių drambliai susimaišė ir pakriko. "Dabar laikas pulti," ramiai pasakė Tarzanas. Tudosas suriko: "Paleiskite liūtus!"

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

PLATINKITE VIENYBĘ